

Selvitys sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä

Kaupunginhallitus 15.05.2023 § 153

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 5675
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Paraisten kaupungin joukkoliikenne hoidetaan pääosin yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, joka hankkii linja-autoliikenteen Turusta Paraisille ja edelleen saaristoon. Kaupungilla on lisäksi merkittävä määrä sisäistä liikennettä, kuten omat linja-autolinjat, koulukuljetukset ja kutsutaksi.

Kuntatalouden kiristyminen on pakottanut kaupungin vähentämään omaa joukkoliikennettä. Samaan aikaan on ollut epäselvää, ovatko nyt järjestetyt ratkaisut kaikkein tarkoituksenmukaisimpia ja tehokkaimpia.

Valtuusto päätti sen vuoksi 7.12.2021 pitämässään kokouksessa hyväksyä, että joukko- ja kutsutaksiliikenteestä tehdään selvitys yhteistyössä aluelautakuntien kanssa ja että tämä selvitys tehdään talousarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus päätti 28.2.2022, että selvitystä tekemään asetetaan työryhmä ja että selvitys tehdään yhteistyössä aluelautakuntien kanssa. Työryhmään nimitettiin suunnittelija Annukka Koskinen, liikenneassistentti Sara Ingman, matkailupäällikkö Benjamin Donner ja elinkeinopäällikkö Tomas Eklund sekä kaupunginhallituksen edustajat Mona Lehtonen ja Kaj-Johan Karlsson.

Selvitystyössä on keskitytty yhtäältä nykyisen tilanteen selventämiseen ja toisaalta sen selvittämiseen, missä yhteyksien kehittämiseksi on suurin tarve.

Raportti on esitelty ja siitä on keskusteltu saaristolautakunnan kokouksessa 2.3.2023. Selvitystyö on toiminut pohjana myös kesän 2023 kutsutaksiliikenteen suunnittelulle.

Liite

Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsutaksiliikenne

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy selvityksen sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Johtoryhmä, liikenneassistentti Sara Ingman, kasvatus- ja koulutustoimialan suunnittelija Annukka Koskinen

Kaupunginvaltuusto 29.05.2023 § 48

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy selvityksen sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä.

Päätös

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund toimi asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan.

Keskustelun aikana valtuutettu Thomas Björkroth esitti palauttamista:

"Tutustuttuani selvitykseen minun on todettava, että se jättää monia tärkeitä kysymyksiä vaille vastausta.

Työryhmää asetettaessa tehtävänanto saattoi ehkä olla hiukan epämääräinen, mutta priorisoinneista esitettiin selkeä toive, lainaus: "mikä liikenne on katsottava välttämättömäksi ja mitä liikennettä ilman voidaan olla".

Vaikka selvitys sinällään on kattava kuvaus joukkoliikenteen toteutumisesta, edellä esitetty edellyttää vaikutusten arviointia, joka nähdäkseni puuttuu nyt esitetystä selvityksestä.

Osana selvitystä on kyselyn avulla selvitetty nykyisten yhteyksien käyttöastetta. Tulokset esitellään melko hatarasti erityisesti niiden saaristoalueiden osalta, joilla kysyntä ja tarve näyttävät kyselyn mukaan olevan suurimpia.

Selvitykseen tulisi sisältyä myös taloudellinen arviointi, jotta eri joukkoliikennelinjojen välillä voitaisiin tehdä priorisointeja.

Selvityksessä todetaan seuraavaa, lainaus: "Sillä [kutsutaksiliikenteellä] voi olla ratkaiseva merkitys henkilölle, jolla muutoin ei ole mahdollisuutta päästä kuntakeskukseen asioimaan ja saamaan palveluja." Myös joukkoliikenteen olemassaolosta riippuvaisten linjojen selvittäminen olisi vaikutusten arviointia, jota me päättäjät tarvitsemme.

Lisäksi todetaan myös seuraavaa, lainaus: "Oman sisäisen joukkoliikenteen kehittäminen on pohjimmiltaan talousarviokysymys."

Vuoden 2024 talousarviotyö alkaa pian, ja jotta voidaan ottaa kantaa talousarviossa eri linjoille tarvittavaan rahamäärään, tarvitaan listaus kustannuksista ja tuotoista.

Selvityksen käsittelyssä todetaan, että matkustajille tarvitaan lisää tietoa tarjolla olevista (joukkoliikenteen) vaihtoehdoista, mutta selvityksessä ei esitetä myöskään suunnitelmia siitä, miten tieto tarjonnasta saataisiin paremmin perille.

Jotta saadaan vastaukset edellä esitettyihin kysymyksiin ja ennen kaikkea vaikutusten arviointi, joka voi toimia pohjana sellaisten priorisointien tekemiselle, että mahdollisimman moni saa mahdollisimman suuren hyödyn koko kaupungin joukkoliikenneverkosta, ehdotan asian palauttamista saaristolautakuntaan uudelleen valmisteltavaksi."

Valtuutetut Laura Wickström, Nina Söderlund, Merja Fredriksson ja Markku Orell kannattivat Thomas Björkrothin tekemää palauttamisesitystä.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Jan Eriksson tiedusteli, voiko valtuusto yksimielisesti hyväksyä palauttamisen. Kaupunginvaltuusto oli tästä yksimielinen sillä tarkennuksella, että asia palautuu kaupunginhallitukselle, joka tarvittaessa pyytää muiden toimielinten kannanottoja.

Hyväksyttiin yksimielisesti asian palauttaminen valmisteluun.

Jakelu Johtoryhmä, liikenneassistentti Sara Ingman, kasvatus- ja koulutustoimialan suunnittelija Annukka Koskinen

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 336

Valmistelija Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 5675
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Selvitystä on täydennetty tilastoilla ja kustannustiedoilla. Koulukuljetusten roolia on selvitetty perusteellisemmin. Sisäisen liikenteen markkinointi on otettu esille viestintä- ja markkinointipäällikön kanssa, ja sisäisen liikenteen näkyvyyteen tullaan panostamaan muun muassa kaupungin uudessa asukaslehdessä, joka ilmestyy ensi vuodesta alkaen. Myös selvityksen ulkoasua on parannettu, mikä tekee siitä helppolukuisemman.

Liite Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsutaksiliikenne

Esittelijä Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy selvityksen sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen: Johtoryhmä, liikenneassistentti Sara Ingman, kasvatus- ja koulutustoimialan suunnittelija Annukka Koskinen

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 140

Liite Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsutaksiliikenne

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto hyväksyy selvityksen sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä.

Päätös Keskustelun kuluessa valtuutetut Paola Fraboni ja Lotta Laaksonen ehdottivat asian palauttamista kaupunginhallituksen kautta saaristolautakunnalle.

Valtuutetut Christer Friis, Nina Söderlund, Merja Fredriksson ja Laura Wickström kannattivat palautusehdotusta.

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian.

Jakelu Johtoryhmä, liikenneassistentti Sara Ingman, kasvatus- ja koulutustoimialan suunnittelija Annukka Koskinen

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 5675
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa kokouksessaan 11.12.2023 ja päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun. Voimassa olevan hallintosäännön 4. luvun 20 §:n mukaan saaristolautakunnan tehtäviin kuuluvat saaristoa palvelevan yhteysalus-, lossi- ja lauttaliikenteen kehittäminen sekä mahdollisten lausuntojen antaminen kaupungin puolesta. Koska asia palaa nyt uudestaan saaristolautakuntaan, on syytä tarkentaa ja selvittää asiassa aiemmin esiin nousseita näkökulmia esityslistatekstissä kuvatulla tavalla.

Liite

Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsutaksiliikenne

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää
1) palauttaa asian saaristolautakunnan käsiteltäväksi
2) käydä lähetekeskustelun seikoista, joihin halutaan lisäselvityksiä/tarkennuksia ennen asian tuomista uudelleen kaupunginhallituksen kautta valtuustoon.

Päätös tarkastetaan välittömästi.

Päätös

Markku Orell ehdotti lisäystä, puheenjohtaja Gunilla Granberg kannatti ehdotusta.

Ehdotus lisätarkennuksista:

1. Tarkempi selvitys saaristosta puuttuviksi koetuista liikenneyhteyksistä (esim. yhteysalusliikenteen ja Saaristotien linja-autoyhteyden välillä) = koetuista liikenteen kehittämistarpeista
2. Arvio tarpeen laajuudesta (= kuinka moni henkilö tarvitsee puuttuvia liikenneyhteyksiä ja kuinka paljon he niitä tarvitsevat)
3. (Viranhaltija-)selvitys puuttuvien liikenneyhteyksien toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista
4. Ehdotus puuttuvien liikenneyhteyksien toteuttamisen priorisoinnista ottaen huomioon tarpeet ja kustannukset, ...
5. ... minkä jälkeen kaupunginhallitus voi ottaa kantaa siihen, toteutetaanko yhteyksiä ja mitkä niistä toteutetaan.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Markku Orellin ehdotuksen.

Jakelu

Saaristolautakunta, elinvoimapäällikkö, matkailupäällikkö, elinkeinopäällikkö, kasvatusta- ja koulutustoimialan suunnittelija, liikenneassistentti, markkinointi- ja viestintäpäällikkö

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 56 75
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Selvitystä sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä on tietyiltä osin korjattava ja täydennettävä, varsinkin kaupunginhallituksen kokouksessaan 22.1.2024 esille ottamien tarkennusten osalta:

- Saaristosta puuttuviksi koetut liikenneyhteydet, kehittämistarpeet
- Arvio tarpeen laajuudesta
- Puuttuvien liikenneyhteyksien toteuttamisen priorisointi

Selvityksen osalta kokouksessa käsitellään muutoksia, täydennyksiä ja priorisointeja.

Tämän jälkeen tehdään viranhaltijaselvitys saaristolautakunnan ehdottamien yhteyksien priorisoinnin kustannuksista.

Tarkennettu selvitys kustannusarvioin täydennettynä esitellään saaristolautakunnalle sen kokouksessa maaliskuussa, jolloin myös lisätarkennuksia ja täydennyksiä voidaan tehdä tarpeen mukaan.

Oheismateriaali

Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsutaksiliikenne

Esittelijä

Matkailupäällikkö Benjamin Donner, puh. 040 483 8282
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Saaristolautakunta sopii yleisistä yhteyksien kehittämistä ja priorisointia koskevista linjauksista. Selvitystä täydennetään kustannusarvioilla ja sitä käsitellään uudestaan lautakunnan kokouksessa 11.3. tai mahdollisimman pian sen jälkeen.

Päätös

Tomas Eklund toimi asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan.

Lautakunta toteaa, että tällä hetkellä tärkeintä on nykyisen kutsutaksiliikenteen säilyminen. Yleisenä linjauksena todettiin, että kutsutaksi on tärkeä ”kaikille”, eli ei tehdä eroa vakituisten asukkaiden, osavuosiasukkaiden eikä matkailijoiden välille, mutta erityisesti on keskityttävä solmukohtiin, kuten Pärnäisiin.

Näkemyksiä ja ehdotuksia voi vielä esittää Tomas Eklundille 23.2. asti, minkä jälkeen selvitystä täydennetään kustannusarvioilla ja käsitellään uudelleen lautakunnan kokouksessa 11.3.

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 56 75
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Saaristolautakunnan 6.2.2024 pitämän kokouksen jälkeen on saapunut ehdotus. Ehdotus koskee Iniön liikennettä:

”Perjantaisin ja sunnuntaisin pitäisi olla mahdollisuus joukkoliikenteeseen kylistä Kannvikiin ja takaisin. Perjantaina pitäisi päästä matkustamaan aamulla mantereelle ja iltapäivällä takaisin (= mahdollisuus Turussa vietettyyn päivään). Vuoroilta tulisi olla yhteys niihin lauttavuoroihin, joilta on yhteys linja-autoon.”

Nykyisten yhteyksien kustannukset ja käyttäjämäärät on laskettu vuodelle 2023, ks. oheismateriaali.

Saaristolautakunta keskustelee kustannusanalyysin pohjalta, mistä mahdollisesti voitaisiin säästää, esimerkiksi vähentämällä yhteyksiä talvella, ja missä yhteyksiä olisi tarpeen kehittää.

Oheismateriaali

Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsuliikenne, 2024
Sisäinen liikenne, käyttäjät ja kustannukset vuonna 2023
[Ajankohtaiset aikatulut](http://www.parainen.fi) (www.parainen.fi)

Esittelijä

Matkailupäällikkö Benjamin Donner, puh. 040 483 8282
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Tutustuttuaan kustannusten jakautumiseen saaristolautakunta täydentää 6.2.2024 pidetyssä kokouksessa antamaansa lausuntoa tarkentamalla priorisoitavia yhteyksiä.

Päätös

Saaristolautakunta täydentää aikaisempaa lausuntoaan

”Lautakunta toteaa, että tällä hetkellä tärkeintä on nykyisen kutsutaksiliikenteen säilyminen. Yleisenä linjauksena todettiin, että kutsutaksi on tärkeä ”kaikille”, eli ei tehdä eroa vakituisten asukkaiden, osavuosiasukkaiden eikä matkailijoiden välille, mutta erityisesti on keskityttävä solmukohtiin, kuten Pärnäisiin.”

seuraavilla kohdilla:

- Koulukuljetukset ja kutsuliikenne on yhdistettävä ja koordinoitava paremmin (taloudellisia ja palvelullisia etuja). Tämä on tärkeä ottaa huomioon tulevissa hankinnoissa.
- Kutsutaksiliikenteen on toimittava myös koulujen lomien aikana.
- Yhteys Roslaxin ja Näsbyn välille tarvitaan noin kerran viikossa, kun alus ei kulje Näsbyhyn (terveyskeskuskäyntejä, kaupassakäyntejä ja muita palveluita varten).
- Yhteysalusliikennettä Nauvon eteläisellä reitillä ja Korppoon reitillä muutetaan toukokuusta lähtien, jolloin alus liikennöi Nauvon ja Verkanin tai Korpoströmin välillä, mikä voi johtaa siihen, että autottomat tarvitsevat kutsutaksia Korpoströmistä/Verkanista Korppoon kirkonkylän palveluihin.

Jakelu

Kaupunginhallitus

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 5675
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Selvitystä on käsitelty saaristolautakunnan kokouksissa 6.2.2024 ja 11.3.2024. Saaristolautakunnan lausunto on lisätty raporttiin. Saaristolautakunta korostaa, että nykyinen kutsutaksiliikenne tulee säilyttää.

Vuoden 2024 talousarvio kutsutaksiliikenteen ja sisäisen linja-autoliikenteen hoitamiseen on pienempi kuin vuonna 2023. Jos kustannukset pysyvät edellisten vuosien tasolla, lisäliikenteelle ei ole sijaa, ellei samalla leikata nykyistä liikennettä.

Raportissa on nyt liitteenä eri linjojen kustannukset vuonna 2023. Yleisesti voidaan todeta, että käyttäjäluvut ovat alhaiset. Selvitys vanhenee helposti yksittäisten reittien/linjojen osalta. Aikataululiitteet on sen vuoksi poistettu, ja raportissa on nyt sen sijaan viittaus kaupungin verkkosivuille, joiden kautta voimassa olevat aikataulut löytyvät. Hyvä esimerkki muuttuvista olosuhteista on Nauvon eteläisen reitin ja Korppoon reitin yhteysalusliikenteen muuttaminen tämän vuoden toukokuusta alkaen, mikä voi johtaa kutsutaksiliikenteen tarpeeseen Verkanista/Korpoströmistä Korppoon kirkonkylään. Selvitys on tarkoitettu pohjaraportiksi, joka tarjoaa olennaiset perustiedot ja taustatiedot, kun yhteydet kilpailutetaan keväällä 2025.

Liite

Selvitys: Sisäinen joukko- ja kutsutaksiliikenne

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy selvityksen sisäisestä joukko- ja kutsutaksiliikenteestä.

Päätös

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund toimi asiantuntijana kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan. Hän poistui kokouksesta ennen varsinaista päätöksentekoa.

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen: Johtoryhmä, saaristolautakunta, matkailupäällikkö Benjamin Donner, liikenneassistentti Sara Ingman
